

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Poznań, 15 czerwca 2020r.

RPZ.430.3.2019.JM

DECYZJA nr RPZ 2/2020

Po przeprowadzeniu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej, wszczętego z urzędu przeciwko Help Inkasso Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

I. na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 369 ze zm.) **nakłada się na Help Inkasso Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu karę pieniężną** w wysokości 10.000 zł (słownie: dziesięć tysięcy zł), stanowiącą równowartość 2.348,24 euro (słownie: dwa tysiące trzysta czterdzieści osiem euro 24/100), za nieudzielenie informacji żądanych na podstawie art. 50 ust. 1 tej ustawy w wezwaniu z dnia 4 kwietnia 2019r., w postępowaniu wyjaśniającym mającym na celu wstępne ustalenie, czy działania **[usunięto]** i **[usunięto]** związane z udzielaniem pożyczek gotówkowych konsumentom oraz podmiotów powiązanych z ww. Spółkami, zaangażowanych w proces udzielania i wykonywania umów pożyczek, uzasadniają wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o sygn. akt **[usunięto]**

II. na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2020r. poz. 256 ze zm.) w zw. z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów postanawia się obciążyć Help Inkasso Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu kosztami postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej w wysokości 17 zł (słownie: siedemnaście zł) oraz zobowiązać do ich zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes Urzędu) wszczął z urzędu postępowanie wyjaśniające mające na celu wstępne ustalenie, czy działania **[usunięto]** i **[usunięto]** związane z udzielaniem pożyczek gotówkowych konsumentom oraz podmiotów powiązanych z ww. Spółkami, zaangażowanych w proces udzielania i wykonywania umów pożyczek, uzasadniają wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (sygn. akt **[usunięto]**). W toku postępowania Prezes Urzędu pozyskał informacje, że Help Inkasso Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu (dalej: Help Inkasso) współpracuje z **[usunięto]**, prowadząc windykację wierzycelności z umów pożyczek zawartych przez te Spółki z konsumentami.

W związku z nieudzieleniem przez Help Inkasso informacji żądanych w ww. postępowaniu na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

postanowieniem z dnia 26 listopada 2019r. Prezes Urzędu wszczął z urzędu postępowanie w sprawie nałożenia na Help Inkasso kary pieniężnej.

Prezes Urzędu zaliczył w poczet dowodów w niniejszym postępowaniu materiał ww. postępowania wyjaśniającego o sygn. akt **[usunięto]** w postaci:

- wezwania Prezesa Urzędu z dnia 4 kwietnia 2019r. wraz z kopertami potwierdzającymi jego przesłanie na adres Help Inkasso
- pisma Prezesa Urzędu z dnia 19 września 2018r. skierowanego do Sądu Rejonowego Poznań- Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego informującego, że dane dotyczące siedziby Help Inkasso ujawnione w rejestrze nr KRS 0000644246 mogą być nieaktualne
- notatki służbowej z dnia 13 listopada 2019r. z przeglądu akt rejestrowych Help Inkasso nr KRS 0000644246
- wezwania Prezesa Urzędu z dnia 26 lipca 2018r. wraz z kopertą i notatką służbową informującą o niemożności jego bezpośredniego doręczenia pod adresem siedziby Spółki
- pism **[usunięto]** z dnia: 26 lutego i 10 kwietnia 2018r.
- załącznika do pisma Rzecznika Finansowego z dnia 12 stycznia 2018r. dotyczącego oceny wzorców umów Help Inkasso wraz z wzorem formularza informacyjnego do umowy restrukturyzacyjnej oraz wzorcem umowy restrukturyzacyjnej pożyczki i jego załącznikami, tj. wykazem długów dłużnika, Tabelą opłat, harmonogramem spłat i wzorem odstąpienia od umowy
- wydruku ze strony internetowej <https://kasomat.pl> z dnia 25 lipca 2018r., wskazującego, że Help Inkasso jest instytucją pożyczkową.

O fakcie zaliczenia tych materiałów w poczet dowodów w prowadzonym postępowaniu w sprawie nałożenia kary pieniężnej Prezes Urzędu zawiadomił Help Inkasso pismami z dnia: 26 listopada 2019r. i 11 marca 2020r.

Odpowiadając na wezwanie Prezesa Urzędu z dnia 11 marca 2020r., w piśmie z dnia 19 marca 2020r. Help Inkasso przedstawił także swoje stanowisko dotyczące wszczęcia przeciwko niemu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej. Help Inkasso podkreślił przede wszystkim, że nie był świadomy przesłania do niego dwukrotnie wezwania z dnia 4 kwietnia 2019r., a o „faktycznej próbie doręczenia” dowiedział się dopiero wraz z otrzymaniem wezwania z dnia 11 marca 2020r. Help Inkasso zapewnił, że od momentu rejestracji wszelka korespondencja kierowana do niego na adres wskazany jako siedziba Spółki w Krajowym Rejestrze Sądowym (tj. Plac Władysława Andresa 7 w Poznaniu) była podejmowana w terminie. Help Inkasso poinformował, że Sąd Rejonowy Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego umorzył postępowanie o przymuszenie do złożenia wniosku o ujawnienie nowego adresu siedziby Spółki lub przedłożenie tytułu prawnego do lokalu pod adresem wskazanym jako adres siedziby, wskutek przedłożenia umowy oraz oświadczenia Prezesa Zarządu o aktualnym adresie Spółki. Help Inkasso zaznaczył, że wszelka korespondencja kierowana przez Sąd w toku tego postępowania na ww. adres była przez niego podejmowana we właściwym urzędzie pocztowym. Jak wyjaśnił, „taki sposób podejmowania korespondencji podyktowany był faktem, że umowa z firmą **[usunięto]** nie przewidywała obowiązku odbioru korespondencji przez pracownika recepcji. Stąd też osoba z ramienia Poczty Polskiej roznosząca korespondencję na ww. adres w rzeczywistości jej nie awizowała (tj. nie zostawiała awiza z uwagi na brak fizycznie takiej możliwości), tylko pozostawiała ją do odbioru w urzędzie pocztowym”. Help Inkasso wskazał również, że w terminach, w których uznano za doręczone pisma Prezesa Urzędu, tj. przed 23 kwietnia oraz 10 lipca 2019r., osoba upoważniona była we właściwym urzędzie pocztowym kilka razy i pomimo tego nie została poinformowana o zalegającej korespondencji kierowanej przez Prezesa Urzędu. W zbliżonym czasie Sąd rejestrowy przesyłał bowiem na adres jego siedziby korespondencję związaną z toczącym się postępowaniem (np. z czerwca 2019r.), która była podejmowana w terminie. Help Inkasso podkreślił, że wezwania Prezesa Urzędu

zostały uznane za doręczone z adnotacją „nie podjęto w terminie”, co oznacza, że nie zostały w ogóle przedstawione osobie upoważnionej do odbioru, gdyż w przypadku odmowy ich odbioru widniałaby adnotacja o odmowie przyjęcia korespondencji. Help Inkasso poinformował ponadto, że z uwagi na wszczęcie przez Sąd ww. postępowania i „dostrzegając taką potrzebę”, w dniu 17 grudnia 2019r. Zarząd podjął uchwałę o zmianie adresu siedziby Spółki na adres: Strzeszyńska 213 w Poznaniu, ale złożony wniosek o zarejestrowanie nowego adresu nie został jeszcze rozpoznany przez Sąd. Zdaniem Help Inkasso, przyjmując konstytutywną moc wpisów dotyczących adresu siedziby Spółki, jej aktualnym adresem jest wciąż Plac Władysława Andresa 7 w Poznaniu, natomiast adres korespondencyjny to ul. Strzeszyńska 213. Help Inkasso poinformował także, że w dniu 20 marca 2020r. złożył skargę do operatora pocztowego w związku z brakiem przedstawienia do doręczenia korespondencji kierowanej przez Prezesa Urzędu. Help Inkasso zadeklarował poza tym, że w kolejnym piśmie udzieli odpowiedzi na pytania wskazane w wezwaniu z dnia 4 kwietnia 2019r.

W dniu 28 kwietnia 2020r. Prezes Urzędu otrzymał pismo Help Inkasso z dnia 24 kwietnia 2020r., w którym zawarty został wniosek o odstąpienie od nałożenia na niego kary pieniężnej i umorzenie niniejszego postępowania. W piśmie Help Inkasso wskazał m.in. na fakultatywność nałożenia kary pieniężnej na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz przestanki wpływające na wysokość kary, wynikające z art. 111 ust. 1 pkt 3 tej ustawy. Help Inkasso uznał, że w przedmiotowej sprawie nie sposób mówić o szkodliwości jego działań, gdyż brak udzielenia odpowiedzi był niezawiniony i nie świadczył o lekceważącym stosunku do organu. Uzasadniając złożony wniosek Help Inkasso odwołał się przy tym do argumentacji przedstawionej już w poprzednim piśmie z dnia 19 marca 2020r.

Help Inkasso udzielił jednocześnie częściowej odpowiedzi na wezwanie z dnia 4 kwietnia 2019r., informując, że odpowiedź została przygotowana na podstawie analizy dotychczas otrzymanej korespondencji. Help Inkasso zastrzegł, że pełnej odpowiedzi będzie mógł udzielić dopiero po zapoznaniu się z treścią tego wezwania, w związku z czym wniósł o jego ponowne przestanie.

Z przekazanych informacji wynika, że Help Inkasso nie udziela pożyczek konsumentom, a jego współpraca z [usunięto] opiera się na windykacji wierzytelności z umów pożyczek zawartych przez konsumenta z ww. pożyczkodawcami. Czynności te znajdują swoją podstawę w umowach zawartych z [usunięto] w zakresie zlecenia windykacji wraz z powierniczym przelewem wierzytelności. Dodatkowo Help Inkasso zawiera z dłużnikami umowy restrukturyzacyjne, na mocy których rozkłada na raty wierzytelność wynikającą z zawartych przez nich umów z [usunięto].

Pismem z dnia 25 maja 2020r. Prezes Urzędu zawiadomił Help Inkasso o zakończeniu zbierania materiału dowodowego, możliwości zapoznania się z nim oraz złożenia dodatkowych wyjaśnień. Help Inkasso zapoznał się z aktami sprawy w dniu 4 czerwca 2020r., przedkładając także pismo z dnia 3 czerwca 2020r., w którym podtrzymał wniosek o odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej i umorzenie prowadzonego postępowania. Help Inkasso wniósł jednocześnie o przeprowadzenie rozprawy administracyjnej i przeprowadzenie dowodu z przesłuchania w charakterze strony Prezesa Zarządu Spółki. Ww. wniosek dowodowy Prezes Urzędu oddalił postanowieniem z dnia 10 czerwca 2020r.

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Spółka pod firmą: Help Inkasso Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu została wpisana do rejestru przedsiębiorców nr KRS 0000644246 w dniu 27 października 2016r. Przedmiotem jej działalności jest m.in. działalność świadczona przez agencje inkasa i biura kredytowe, pozostałe pośrednictwo pieniężne i pozostałe formy udzielania kredytów (dowód: wydruk z rejestru przedsiębiorców KRS- k. 29-30 akt).

Help Inkasso uczestniczy w procesie wykonywania umów pożyczek zawartych przez [usunięto] z konsumentami, prowadząc windykację wierzytelności z tych umów, obejmujących niespłacone koszty pożyczek. Jak ustalono, po upływie co najmniej 30 dni od dnia wymagalności ww. wierzytelności, [usunięto] dokonują ich cesji na rzecz Help Inkasso. Help Inkasso współpracuje ponadto [usunięto] - pośrednikiem kredytowym [usunięto], który jest jednocześnie właścicielem serwisu finansowego [usunięto]). Poprzez ten serwis konsumenci mogą zawrzeć umowy pożyczki z [usunięto]. Zgromadzone dokumenty wskazują, że Help Inkasso zawiera z konsumentami, których długi z umów pożyczek nabył w drodze cesji, tzw. umowy restrukturyzacyjne pożyczek. Na mocy tych umów rozkłada na raty wymagalny dług konsumenta, odraczając termin jego spłaty (*dowód: pisma [usunięto] z dnia 26 lutego 2018r.- k. 32-37 akt, wydruk ze strony internetowej <https://kasomat.pl>- k. 52 akt, załącznik do pisma Rzecznika Finansowego z dnia 12 stycznia 2018r. dotyczący oceny wzorców umów Help Inkasso wraz z wzorem formularza informacyjnego do umowy restrukturyzacyjnej oraz wzorcem umowy restrukturyzacyjnej pożyczki i jego załącznikami- k. 43-51 akt; pismo Help Inkasso z dnia 24 kwietnia 2020r.- k. 66-67 akt*).

Help Inkasso został wpisany do rejestru instytucji pożyczkowych prowadzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego (*dowód: rejestr zamieszczony na stronie <https://www.knf.gov.pl>- zakładka: Podmioty- Instytucje pożyczkowe- Rejestr instytucji pożyczkowych*).

Help Inkasso należy do grupy kapitałowej w rozumieniu art. 4 pkt 14 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, do której należą: [usunięto] (*dowód: pisma [usunięto] z dnia 10 kwietnia 2018r.- k. 38-42 akt*).

W związku z dokonanymi ustaleniami, w toku ww. postępowania wyjaśniającego o sygn. akt [usunięto] Prezes Urzędu wezwał Help Inkasso pismem z dnia 26 lipca 2018r. m.in. do podania informacji odnoszących się do prowadzonej przez niego działalności. Próba osobistego doręczenia tego pisma przez pracownika Urzędu na adres ujawniony w rejestrze przedsiębiorców KRS jako adres siedziby Help Inkasso (tj. Plac Andersa 7 w Poznaniu) nie powiodła się. W recepcji budynku znajdującego się przy Placu Andersa 7 w Poznaniu pracownik Urzędu uzyskał informację, że Help Inkasso nie prowadzi działalności pod tym adresem od czerwca 2017r. i nie odbiera kierowanej do niego korespondencji.

Działając na podstawie art. 21 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (t.j. Dz.U. z 2018r. poz. 986), pismem z dnia 19 września 2018r. Prezes Urzędu zawiadomił Sąd Rejonowy Poznań- Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego o ustalonych okolicznościach wskazujących, że dane dotyczące siedziby Help Inkasso ujawnione w rejestrze KRS nie są aktualne.

Uwzględniając zarazem, że pomimo złożonego zawiadomienia, wpisany w rejestrze KRS adres siedziby Help Inkasso nie zmienił się, Prezes Urzędu wystosował do Help Inkasso kolejne wezwanie z dnia 4 kwietnia 2019r. pod dotychczasowy adres. W piśmie Prezes Urzędu wezwał Help Inkasso do:

1. wyjaśnienia, czy udziela pożyczek konsumentom; jeśli tak, to na jaki okres, w jakiej wysokości oraz w jaki sposób (w lokalu przedsiębiorstwa, poza lokalem przedsiębiorstwa, na odległość) oraz przedłożenia wszystkich wzorców umów wykorzystywanych w obrocie z konsumentami z informacją, od kiedy są stosowane oraz dokumentacji kredytowej zgromadzonej w sprawach 5 konsumentów, z którymi zawarł umowy pożyczki wraz z przekazanymi konsumentom formularzami informacyjnymi; a jeśli w celu zabezpieczenia spłaty pożyczki niezbędne jest zawarcie innych, dodatkowych umów (np. ubezpieczenia, poręczenia)- o ich załączenie
2. wskazania, czy współpracuje z [usunięto] i/lub [usunięto]; jeśli tak- opisanie na czym współpraca ta polega oraz przedłożenia zawartych z ww. pożyczkodawcami umów dotyczących tej współpracy

3. wskazania, czy współpracuje z [usunięto]; jeśli tak- opisanie na czym współpraca ta polega oraz przedłożenia zawartych z ww. pośrednikiem kredytowym umów dotyczących tej współpracy.

Prezes Urzędu wyznaczył Help Inkasso 7- dniowy termin na wykonanie wezwania. W wezwaniu Prezes Urzędu pouczył Help Inkasso, że w przypadku nie udzielenia informacji albo udzielenia informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd, na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów może nałożyć na niego karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro (dowód: pismo Prezesa Urzędu z dnia 4 kwietnia 2019r.- k. 4 akt).

Wezwanie to nie zostało odebrane przez Help Inkasso. Po dwukrotnym awizowaniu zostało zwrócone przez pocztę z adnotacją „zwrot nie podjęto w terminie”. Wezwanie wysłane ponownie w dniu 17 czerwca 2019r. nie zostało również podjęte przez Help Inkasso. Przesyłka została zwrócona przez pocztę z tożsamą adnotacją „zwrot nie podjęto w terminie” (dowód: potwierdzenia zwrotu ww. pisma- k. 5 i 6 akt).

Z przeglądu akt rejestrowych Help Inkasso wynika, że w następstwie zawiadomienia Prezesa Urzędu, Sąd Rejonowy Poznań- Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wszczął postępowanie o wykonanie obowiązku rejestrowego, wzywając Zarząd Help Inkasso m.in. do złożenia wniosku o ujawnienie nowego adresu siedziby Spółki lub przedłożenia tytułu prawnego do lokalu mieszczącego się pod adresem rejestrowym. Jak ustalono, Pan [usunięto]- Prezes Zarządu Help Inkasso złożył oświadczenie, że adres ujawniony w rejestrze, tj. Plac Andresa 7 w Poznaniu, jest aktualnym adresem siedziby Spółki. Prezes Zarządu Help Inkasso powołał się przy tym na obowiązującą umowę najmu biura wirtualnego pod tym adresem. Postanowieniem z dnia 8 listopada 2019r. Sąd umorzył prowadzone postępowanie przymuszające (dowód: przegląd akt rejestrowych Help Inkasso w Sądzie Rejonowym Poznań- Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu sygn. akt PO VIII Ns-Rej KRS 25288/18/372, notatka służbowa z dnia 13 listopada 2019r.- k. 8 akt).

W konsekwencji, postanowieniem z dnia 26 listopada 2019r. Prezes Urzędu wszczął z urzędu postępowanie w sprawie nałożenia na Help Inkasso kary pieniężnej za nieudzielenie informacji żądanych na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (dowód: postanowienie z dnia 26 listopada 2019r.- k. 1-2 akt).

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

I.

Zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przedsiębiorcy są obowiązani do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu. Ust. 2 art. 50 ustawy stanowi, że żądanie takie powinno zawierać: 1) wskazanie zakresu informacji; 2) wskazanie celu żądania; 3) wskazanie terminu udzielenia informacji; 4) pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

Obowiązkiem każdego przedsiębiorcy, do którego Prezes Urzędu zwróci się z ww. żądaniem jest przekazanie informacji w sposób pełny. Informacje te powinny być prawdziwe i rzetelne oraz przekazane w terminie wskazanym przez Prezesa Urzędu. Przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów kładą nacisk przede wszystkim na przydatność żądanych przez Prezesa Urzędu informacji na potrzeby prowadzonego przez niego postępowania (*por. E. Modzelewska- Wąchal. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz. Warszawa 2002r., str. 339- 340; wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 19 listopada 1992r. sygn. akt XVII Amr 24/92*).

Żądanie udzielenia informacji skierowane przez Prezesa Urzędu w trybie art. 50 ust. 1 jest wiążące dla adresata (przedsiębiorcy). Ustalenie, czy określona informacja lub dokument są konieczne do realizacji zadań Prezesa Urzędu należy przy tym do tego organu. Oznacza to, że przedsiębiorca nie może odmówić udzielenia żądanej informacji nawet gdy uważa, iż nie jest ona konieczna dla Prezesa Urzędu (*por. np. wyrok Sądu*

Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 maja 2016r. sygn. akt VI ACa 630/15 oraz orzecznictwo i stanowiska tam powołane). Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 kwietnia 2004r. sygn. akt III SK 31/2004 stwierdził, że obowiązek udzielania informacji jest możliwy do zrealizowania tylko wówczas, gdy skierowane do przedsiębiorcy żądanie określa wszystkie elementy wymienione w art. 45 ust. 2 (obecnie w art. 50 ust. 2) ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Należy jednocześnie zauważyć, że z uprawnienia do żądania od przedsiębiorcy informacji Prezes Urzędu może skorzystać zarówno w toku postępowania antymonopolowego, postępowania w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, jak i postępowania wyjaśniającego. Obowiązek, o którym mowa w art. 50 ustawy, dotyczy nie tylko przedsiębiorców będących stroną postępowania. Działając na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy Prezes Urzędu może zobligować do udzielania mu informacji każdy podmiot mający status przedsiębiorcy (*por. np. powołany powyżej wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 maja 2016r. sygn. akt VI ACa 630/15*).

Art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, że ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018r. - Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 1292 ze zm.). Help Inkasso Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu jest spółką prawa handlowego wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzącą we własnym imieniu działalność gospodarczą m.in. w zakresie agencji inkasa i biur kredytowych, pośrednictwa pieniężnego oraz udzielania kredytów. Posiadając status przedsiębiorcy w świetle ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, Help Inkasso jest tym samym przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Spoczywa zatem na nim obowiązek przekazywania wszelkich niezbędnych informacji i dokumentów żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ust. 1 tej ustawy.

W ramach postępowania wyjaśniającego o sygn. akt [usunięto] dotyczącego działań [usunięto] oraz podmiotów z nimi powiązanych, zaangażowanych w proces udzielania i wykonywania umów pożyczek, Prezes Urzędu dwukrotnie przestał do Help Inkasso wezwanie, żądając przekazania wymienionych informacji i dokumentów na podstawie art. 50 ust. 1 ww. ustawy. Skierowane do Help Inkasso wezwania odpowiadały wymogom określonym w art. 50 ust. 2 ustawy. Wskazywały: zakres wymaganych informacji, cel żądania i termin udzielenia informacji oraz zawierały pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd. Pomimo ich przestania na prawidłowy adres, wskazany w Krajowym Rejestrze Sądowym, Help Inkasso nie odpowiedział na żadne z wezwań. Wezwania zwrócono po awizowaniu z adnotacją „nie podjęto w terminie”. Stosownie do art. 45 w zw. z art. 44 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego, Prezes Urzędu uznał ww. wezwania za doręczone odpowiednio z dniem: 23 kwietnia i 10 lipca 2019r. Począwszy od tych dat rozpoczął więc bieg wyznaczony w wezwaniach 7-dniowy termin na udzielenie odpowiedzi przez Help Inkasso, który upłynął bezskutecznie.

Biorąc pod uwagę powyższe, Prezes Urzędu stwierdził, że w niniejszej sprawie uzasadnione jest zastosowanie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zgodnie z tym przepisem, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro, jeżeli przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ustawy bądź udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji.

Celem kary pieniężnej nałożonej na podstawie ww. przepisu jest zdyscyplinowanie uczestników i ekonomia postępowania prowadzonego w interesie publicznym. Kary pieniężne nakładane przez Prezesa Urzędu w oparciu o powołany przepis mają charakter represyjny- stanowią sankcję za naruszenie ustawowego obowiązku udzielania informacji na żądanie Prezesa Urzędu oraz prewencyjny- zapobiegający podobnym naruszeniom w przyszłości i zniechęcający do takiego naruszenia. Zagrożenie zaś karami, czyli potencjalna możliwość ich nałożenia, nadaje karom pieniężnym charakter dyscyplinujący. W interesie Prezesa Urzędu leży zapobieganie sytuacjom, w których przedsiębiorcy poprzez

nieudzielenie informacji bądź udzielenie nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji utrudniają lub uniemożliwiają realizację jego ustawowych kompetencji.

Nażalenie kary na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy odbywa się w trybie uznania administracyjnego. O tym, czy w konkretnej sprawie na konkretnego przedsiębiorcę nałożona zostanie kara pieniężna decyduje Prezes Urzędu.

Prezes Urzędu stwierdził, że za nałożeniem kary na Help Inkasso przemawiają negatywne skutki, jakie jego zaniechanie wywarło na przebieg postępowania wyjaśniającego o sygn. akt [usunięto]. Skutki te związane są przede wszystkim z niemożnością osiągnięcia zamierzonego przez Prezesa Urzędu celu postępowania, jakim było pozyskanie bezpośrednio od Help Inkasso informacji i dokumentów odnoszących się wprost do procesu wykonywania umów pożyczek zawieranych przez [usunięto] z konsumentami. Jak wskazano powyżej, Help Inkasso uczestniczy w tym procesie prowadząc windykację niespłaconych przez konsumentów kosztów pożyczek. Nie budzi przy tym wątpliwości, że żądane informacje i dokumenty mogły być przekazane wyłącznie przez Help Inkasso.

Art. 106 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy nie przesądza o wysokości kar nakładanych przez Prezesa Urzędu. Przesłanki wymiaru kar, o których mowa w tym przepisie, zostały określone w art. 111 ust. 1 pkt 3 ustawy. Przepis ten stanowi, że ustalając wysokość nakładanej kary Prezes Urzędu uwzględnia w szczególności okoliczności naruszenia przepisów ustawy oraz uprzednie naruszenie przepisów ustawy, a także wpływ naruszenia na przebieg i termin zakończenia postępowania. Zgodnie z art. 111 ust. 2 ustawy, ustalając wysokość kar pieniężnych Prezes Urzędu bierze pod uwagę okoliczności łagodzące lub obciążające, które wystąpiły w sprawie.

Wymienione w wezwaniach informacje i dokumenty mają istotne znaczenie dla dokonania ustaleń faktycznych w ww. postępowaniu wyjaśniającym. Należy zauważyć, że przekazanie przez Help Inkasso żądanych materiałów pozwoliłoby przede wszystkim na poczynienie ustaleń, jakie faktycznie działania Help Inkasso podejmuje wobec konsumentów w związku z przejęciem ich zadłużenia z umów pożyczek zawartych z [usunięto]. Otrzymując żądane materiały, w szczególności dokumentację kredytową, Prezes Urzędu mógłby m.in. ustalić, czy w ramach tych działań Help Inkasso udziela konsumentom pożyczek restrukturyzacyjnych, a jeśli tak, to w jaki sposób i na jakich warunkach. Prezes Urzędu mógłby w konsekwencji zweryfikować umowy restrukturyzacyjne pod kątem spełnienia wymogów formalnych określonych w przepisach ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 1083) oraz wynikających z tej ustawy ograniczeń w zakresie wysokości kosztów pożyczek. Niedostarczenie stosowanych w obrocie konsumenckim wzorców umów uniemożliwiło z kolei Prezesowi Urzędu dokonanie ich oceny pod kątem przesłanek niedozwolonych postanowień umownych, o których mowa w art. 385³ § 1 Kodeksu cywilnego. Niezastosowanie się do wezwań wykluczyło ponadto możliwość skonfrontowania przez Prezesa Urzędu informacji i dokumentów pochodzących od Help Inkasso z pozostałym materiałem dowodowym, zwłaszcza w zakresie współpracy z [usunięto]. Brak odpowiedzi na wezwania uniemożliwił zatem Prezesowi Urzędu dokonanie oceny, czy podejmując działania wobec konsumentów Help Inkasso naruszył bądź nie przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, a co za tym idzie, czy uzasadnione jest wszczęcie przeciwko niemu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów bądź w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone.

W świetle powyższego, uzasadnione jest uznanie, że zaniechanie Help Inkasso uniemożliwiło Prezesowi Urzędu zgromadzenie materiału dowodowego niezbędnego do oceny jego zachowania jako podmiotu zaangażowanego w proces realizacji umów pożyczek zawieranych z konsumentami przez [usunięto] za pośrednictwem [usunięto], poważnie utrudniając sprawne i efektywne przeprowadzenie ww. postępowania wyjaśniającego. Bierna postawa Help Inkasso, przejawiająca się w braku reakcji na otrzymane wezwania, skutkowałą zarazem ograniczeniem postępowania dowodowego do innych środków dowodowych. Niewątpliwie zaniechanie Help Inkasso mogło wpłynąć na rodzaj i zakres czynności, które w prowadzonym postępowaniu mógł podjąć Prezes Urzędu. Należy

zauważyć, że częściowej odpowiedzi na wezwania Help Inkasso udzielił dopiero po wszczęciu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej.

Podkreślenia jednocześnie wymaga, że materiały wskazane w wezwaniach dotyczyły podstawowych aspektów działalności Help Inkasso i nie wiązały się z żadnymi nadmiernymi i skomplikowanymi działaniami po jego stronie. Żądane materiały odnoszą się bezpośrednio do bieżącej działalności Help Inkasso.

Zdaniem Prezesa Urzędu, nie udzielając odpowiedzi na ww. wezwania Help Inkasso umyślnie naruszył art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Help Inkasso jako przedsiębiorca (profesjonalista) musi zdawać sobie sprawę z obciążającego go ryzyka, wynikającego z określonego sposobu zorganizowania bieżącej działalności czy funkcjonowania siedziby Spółki w zakresie odbierania kierowanej do niego korespondencji, w tym, w przypadku nieobecności w siedzibie osoby upoważnionej do odbioru pism. Jako profesjonalista Help Inkasso musi być też świadomy skutków nieodebrania korespondencji przesyłanej na jego prawidłowy adres przez organ administracji. Należy zauważyć, że przepis art. 45 Kodeksu postępowania administracyjnego, mający zastosowanie do doręczeń pism adresatom nie będącym osobami fizycznymi, a więc m.in. spółkom prawa handlowego stanowi, że pisma doręcza się w lokalu ich siedziby do rąk osób uprawnionych do odbioru pism. Przepis ten stanowi jednocześnie, że art. 44, przewidujący tzw. fikcję doręczenia, stosuje się odpowiednio.

Zgodnie z art. 41 Kodeksu cywilnego, jeżeli ustawa lub oparty na niej statut nie stanowi inaczej, siedzibą osoby prawnej jest miejscowość, w której ma siedzibę jej organ zarządzający. Osoby prawne, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 20 sierpnia 1997r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 1500 ze zm.), są obowiązane we wniosku o wpis do rejestru wskazać nie tylko siedzibę, lecz także adres (art. 38 pkt 1 lit. c). Domniemywa się, że siedziba i adres osoby prawnej wpisanej do rejestru są prawdziwe (por. art. 17 ust. 1 ww. ustawy). Do momentu ujawnienia w Krajowym Rejestrze Sądowym nowej siedziby i adresu spółki doręczenie korespondencji na dotychczasowy adres, w razie braku informacji o innym adresie doręczeń, jest skuteczne (por. A. Wróbel. Komentarz do art. 45 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz orzecznictwo i stanowiska tam powołane, Lex Omega, 2019r.).

Powyżej zaznaczono, że skierowane do Help Inkasso wezwania zostały przesłane na adres ujawniony w Krajowym Rejestrze Sądowym jako adres jego siedziby. Ze zwrotnego poświadczenia nadania tych wezwań wynika zarówno fakt ich nieodebrania w lokalu siedziby Help Inkasso, jak i fakt pozostawienia zawiadomienia o możliwości odbioru przesyłek w placówce pocztowej w podanych datach. Z tych względów stanowisko Help Inkasso wskazujące, że wskutek niewyznaczenia osoby upoważnionej do odbioru przesyłek w umowie najmu zawartej z administratorem budynku, osoba doręczająca nie awizowała korespondencji zawierającej wezwania, a jedynie „*pozostawiła ją do odbioru w urzędzie pocztowym*”, nie zasługuje na uwzględnienie.

Zważywszy ponadto na postawiony w niniejszym postępowaniu zarzut, na ocenę zaniechania Help Inkasso nie wpływa w żadnej mierze fakt odbioru korespondencji kierowanej do niego przez inne organy (np. przesyłek sądowych w postępowaniu przymuszającym). W ww. postępowaniu ocenie podlega bowiem kwestia nieudzielenia przez Help Inkasso informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Jedynie na marginesie można zauważyć, że z przeglądu akt rejestrowych Help Inkasso wynika, że w okresie przestania ww. wezwań, skierowana do Help Inkasso przesyłka sądowa została odebrana w lokalu siedziby, tj. nie była awizowana (por. k. 144 akt o sygn. PO VIII Ns-Rej KRS 25288/18/372).

Mając na uwadze wskazane powyżej okoliczności sprawy Prezes Urzędu nałożył na Help Inkasso karę pieniężną w wysokości 10.000 zł, co stanowi równowartość 2.348,24 euro. Prezes Urzędu uznał, że w niniejszej sprawie nie ma podstaw do przychylenia się do wniosku Help Inkasso i umorzenia niniejszego postępowania. Wartość euro została przeliczona na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu 31 grudnia 2019r., zgodnie z którym kurs euro wynosił 4,2585 zł. Stosownie do art. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przeliczenie wartości

euro oraz innych walut obcych na złote oraz wartości złotego na euro jest dokonywane według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok nałożenia kary.

W ocenie Prezesa Urzędu, nałożona na Help Inkasso kara pieniężna jest adekwatna do okoliczności stwierdzonego naruszenia oraz jego wpływu na przebieg i termin zakończenia prowadzonego postępowania wyjaśniającego. Jej wysokość jest na tyle dolegliwa, że stanowi odpowiedni środek represji, a jednocześnie skutecznie zapobiegnie ponownym naruszeniom przez Help Inkasso przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Nałożona kara spełnia równocześnie funkcję prewencji ogólnej, zniechęcając do naruszania prawa również innych przedsiębiorców.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w pkt I sentencji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie: NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

II.

Art. 77 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przewiduje, że jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia oraz osoba zarządzająca, o której mowa w art. 6a, są obowiązani ponieść koszty postępowania. Zgodnie z art. 80 powołanej ustawy, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.

Należy zauważyć, że ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie zawiera wyczerpujących regulacji dotyczących rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Art. 83 ww. ustawy stanowi jednak, że w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960r.- Kodeks postępowania administracyjnego. Stosownie do art. 264 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.

Do kosztów przeprowadzonego w niniejszej sprawie postępowania zaliczono, zgodnie z art. 263 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, poniesione koszty doręczenia pism Help Inkasso w wysokości 17 zł.

Ww. koszty należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji na podany powyżej rachunek bankowy.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zw. z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 1460 ze zm.) od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie- Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów- Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu.

W przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w pkt II sentencji decyzji, na podstawie art. 264 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z art. 83 i art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zw. z art. 479³² § 1 i § 2 Kodeksu postępowania cywilnego, Spółce przysługuje prawo wniesienia zażalenia do Sądu Okręgowego w Warszawie- Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów- Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2020r. poz. 755 ze zm.), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł. Zgodnie z art. 32 ust. 2 tej ustawy, zażalenie na postanowienie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie w kwocie 500 zł.

Zgodnie z art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 § 1, § 3 i § 4 Kodeksu postępowania cywilnego, strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

z upoważnienia Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury UOKiK w Poznaniu
Jarosław Krüger